

Fig. 1: Voksen citrustræbuk

 Kilde: EPPO – European and Mediterranean
Plant Protection Organization

Fig. 2: Larve af citrustræbuk

 Kilde: EPPO – European and Mediterranean
Plant Protection Organization

Fig. 3: Udgangshul efter voksen træbuk

Kilde: Jørn Misser, Landbrugsstyrelsen

Hold øje med Asiatisk citrustræbuk – *Anoplophora chinensis*

**November
2022**

Den store og iøjnefaldende asiatisk citrustræbuk er et alvorligt skadedyr, der angriber en lang række danske landskabsplanter. De fleste skader opstår, fordi larverne gnaver i stammer og i rødder. Her gnaver de tunneller, der ødelægger vandtransporten i planterne og gør dem mere modtagelige for sygdomme. De voksne træbukke gør kun begrænset skade ved at æde af blade, bladstilke og bark.

Anoplophora chinensis optræder på EU's liste over karantæneskadegørere.

Citrustræbukken stammer fra Østasien og er ved flere lejligheder indført til Europa med bonsaiplanter og japansk løn fra Kina. Det værste angreb i EU er sket i Lombardiet, Norditalien, hvor træbukken formentlig blev indført allerede i 1996, men først opdaget i 2000. Den har spredt sig til et område på over 100 km². Her forsøger man at udrydde den og undgå videre spredning. Den findes ind imellem ved importkontrollen.

Heller ikke Danmark er gået fri. I 2011 fandt en borger citrustræbuk i en lille ahorn på terrassen. Træbukken blev destrueret, og området undersøgt i de følgende 4 år, for at være sikker på at der ikke var flere fund. Der er god grund til at være på vagt, for det er meget svært at komme af med den, hvis den etablerer sig.

Hvilke planter angriber den?

Værtplanter¹ for citrustræbuk er

især:

Ahorn	(<i>Acer</i> sp.)
Poppel	(<i>Populus</i> sp.)
Pil	(<i>Salix</i> sp.)
Platan	(<i>Platanus</i> sp.)

i mindre grad:

Avnbøg	(<i>Carpinus</i> sp.)
Bøg	(<i>Fagus</i> sp.)
El	(<i>Alnus</i> sp.)
Elm	(<i>Ulmus</i> sp.)
Birk	(<i>Betula</i> sp.)
Citrus	(<i>Citrus</i> sp.)
Hassel	(<i>Corylus</i> sp.)
Pære	(<i>Pyrus</i> sp.)
Cotoneaster	(<i>Cotoneaster</i> sp.)
Æble	(<i>Malus</i> sp.)
Hestekastanje	(<i>Aesculus hippocastanum</i>)
Lagerstroemia	(<i>Lagerstroemia</i> sp.)
Laurbærkirsebær mm.	(<i>Prunus</i> sp.)

¹ De nævnte værtplanter er omfattet af EU's hasteforanstaltninger mod indslæbning og spredning af citrustræbuk. EU fokuserer på de 17 mest almindelige værtplanter, listen er dog reelt længere.

Hvordan ser den ud?

Citrustræbukken er en 2.5 cm – 3.5 cm lang bille, sort med hvide pletter. Følehornene er længere end kroppen og består af sorte led med en blågrå base. Den blågrå farve ses også tydeligt på benene.

Larven er benløs, creme-hvid og op til 4.5 cm lang, som fuldt udviklet før forpupning.

Hvordan spredes den?

Langdistancespredning af citrustræbuk foregår typisk ved handel og transport med angrebne planter. Den voksne citrustræbuk flyver kun korte strækninger til de nærmeste værttræer.

Hvad er symptomerne på angreb?

De mest tydelige symptomer på angreb er 0.6 – 1.1 cm runde udgangshuller nederst på stammen lavet af den voksne nyklækkede træbuk. Der kan findes gnavspåner i udgangshullerne og i små bunker ved foden af de angrebne træer. Mindre tydelige symptomer på angreb er tunneler i stammen og hængende visne blade, de skyldes en hæmmet vandtransport i planten. Der kan være spor efter gnav på yngre grene og kviste samt fugtige ar på barken efter æglægning.

Symptomerne kan være vanskelige at se. De voksne træbukke lægger nemlig deres æg under barken på sunde træer. Efter klækning graver larven tunneler inde i de nedre dele af stammen og i rødder. Den forpupper sig inde i gangene, og det kan tage op til tre år afhængigt af klima og føde, før den voksne træbuk forlader træet gennem et rundt udgangshul. For at kunne afsløre citrustræbukken på planteskoleplanter må man derfor ofte ødelægge stamme og rod ('destruktiv prøvetagning').

Fig. 4: Spor efter gnav af citrustræbuk på grene af japansk løn.
 Kilde: Jørgen Misser, Landbrugsstyrelsen

Hvor findes citrustræbukken?

Asiatisk citrustræbuk trives bedst under varmere himmelstrøg og findes i Kina, Korea, Japan, Filippinerne, Indonesien, Malaysia, Myanmar, Vietnam og USA. I EU har der været udbrud i Italien, Frankrig og i Nederlandene. Citrustræbukken kan sandsynligvis også etablere sig i Danmark, hvor den blot vil have en længere udviklingstid.

Hvad kan du gøre?

- Vær på udkig efter citrustræbukke.
- Tjek stammen og rødderne for udgangshuller lige over og under jordoverfladen, se efter indsunken bark og andre tegn på angreb.
- Tjek dårlige værtplanter for angreb af citrustræbuk ved at flække roden/rodhalsen før planten smides ud.

Hvem skal kontaktes?

Hvis du har mistanke om angreb af citrustræbukken eller ønsker mere information skal du kontakte:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
 Landbrugsstyrelsen
 Planter & Biosikkerhed
 Nyropsgade 30, 1780 København V
 Tlf. 33 95 80 00 | planter&biosikkerhed@lbst.dk

Læs mere om regler for indførsel, flytning og undersøgelse for værtplanter for asiatisk citrustræbuk på www.lbst.dk/plantesundhed.

Du kan også læse mere om Landbrugsstyrelsens avlskontrol hos producenter af planter og undersøgelser på offentlige steder på www.lbst.dk.

Fig. 5: Ved destruktiv prøvetagning kan findes larver inde i stammen uden at angreb kan ses udenpå.
 Kilde: Netherlands Plant Protection Service